

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2017 r.

Sąd Rejonowy w Aleksandrowie Kujawskim I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Tomasz Krajewski

Protokolant: st. sekr. sąd Tomasz Lewandowski

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2017 r. w Aleksandrowie Kujawskim

na rozprawie sprawy z powództwa (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko Z. K. i K. K.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz pozwanego Z. K. kwotę 4.817 zł (cztery tysiące osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. zasądza od powoda (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz pozwanej K. K. kwotę 5.883,48 zł (pięć tysięcy osiemset osiemdziesiąt trzy złote czterdzieści osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank (...) S.A. w W. domagał się zasądzenia od K. K. i Z. K. solidarnie kwoty 26.220,65 zł z odsetkami umownymi naliczanymi od 25.6.2016 od kwoty 18.604,24 zł według zmiennej stopy procentowej obowiązującej w (...) SA, stanowiącej czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego NBP, jednak nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa; powód domagał się też zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu podał, że pozwani w dniu 19.4.2005 zawarli z powodem umowę o rachunek (...) nr (...), która w związku z wypowiedzeniem została zaewidencjonowana na rachunku Kredyt (...)W..Kr.Odnawialnego nr (...). Na podstawie ksiąg powoda stwierdzono, że na dzień 24.6.2016 figuruje w nich wymagalne zadłużenie z tego tytułu w kwocie 18.604,24 zł – należność główna i 7437,41 zł – odsetki. Pomimo wezwań do zapłaty pozwani nie uregulowali zadłużenia.

Sąd wydał w sprawie w dniu 2 sierpnia 2016 nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwana K. K. wniosła sprzeciw od nakazu we całości. Podniosła zarzut braku wykazania podstaw i wysokości roszczenia i wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów procesu. Wskazała, że wyciąg z ksiąg rachunkowych banku nie jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 kpc, tym samym bank dochodząc roszczeń nie jest zwolniony z obowiązku udowodnienia ich zasadności na zasadach ogólnych. Pozwana zakwestionowała istnienie jakiegokolwiek zaległości wobec powoda; wskazała, że powód nie przedstawił żadnego dowodu, który pozwalałby stwierdzić istnienie stosunku zobowiązaniowego między stronami. Nie wykazał też powstania i wysokości ewentualnej zaległości, jak też adekwatności roszczenia odsetkowego.

Pozwany Z. K. również wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty w całości, podniósł zarzut nie wykazania roszczenia tak co do zasady jak i wysokości i wniósł o zasądzenie kosztów postępowania. Pozwany zanegował istnienie roszczenia powoda, wskazał, że nie przedłożył on łączącej strony umowy i nie wiadomo, na czym polegało zobowiązanie pozwanego, jak określono jego realizację, a także w jakich okolicznościach i kiedy pozwany popadł w zwłokę. Niewystarczające jest w tym celu złożenie wyciągu z ksiąg bankowych, nie są one bowiem dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 kpc.

W odpowiedzi na sprzeciwy powód wniósł o oddalenie sprzeciwów jako niezasadnych. Wskazał, że złożył umowę zawartą z pozwanymi i jej wypowiedzenie. Wskazał też, że zgodnie z art. 485 §3 kpc wyciąg z ksiąg bankowych może być podstawą do wydania nakazu zapłaty przez Sąd.

Wraz z pismem z 19 grudnia 2016 powód złożył dokumenty – w tym umowy zawarte z pozwanymi.

Na zakończenie postępowania pozwani wnieśli o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów dojazdu. Ponieśli zarzut przedawnienia, wskazując, że zgodnie ze złożoną umową kredytu odnawialnego z 13.12.2006 w przypadku nie przedłużenia okresu kredytowania roszczenie staje się wymagalne w kolejnym dniu po upływie 12 miesięcy. Umowa była anektowana – ostatni aneks datowany był na 24.9.2008. Podwyższono w nim kwotę kredytu, nie zmieniono zapisu dotyczącego wymagalności z upływem 12 miesięcy. Oznacza to, że termin przedawnienia rozpoczął bieg 24.9.2009 i upłynął przed wniesieniem pozwu. Pozwani podnieśli także, że powód nie udowodnił, iż skorzystali oni z udzielonego im kredytu jak też zasadności naliczenia jakichkolwiek kosztów. Umowa dotyczyła limitu, do którego pozwani mogli zaciągnąć kredyt, natomiast nie wiadomo, czy rzeczywiście został on przez nich zaciągnięty.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 19 kwietnia 2005 Z. K. i K. K. zawarli z (...) Bankiem (...) SA umowę rachunku oszczędnościowo-kredytowego S.. Zgodnie z nią powód zobowiązał się do otwarcia i prowadzenia rachunku oszczędnościowo-kredytowego S. nr (...).

W dniu 13 grudnia 2006 Z. K. i K. K. zawarli z (...) Bankiem (...) SA umowę kredytu odnawialnego w rachunku oszczędnościowo-kredytowym nr (...) w formie limitu kredytowego w kwocie 1400 zł. Kredytu udzielono na okres 12 miesięcy z możliwością przedłużania na kolejne okresy 12-miesięczne (§ 3); zgodnie z § 5 umowy posiadacz rachunku, który nie wyraża zgody na przedłużenie okresu kredytowania na kolejny okres 12 miesięcy jest zobowiązany do złożenia pisemnego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy na co najmniej 3 dni przed upływem terminu okresu kredytowania spłaty całości zadłużenia. Zgodnie z § 19 umowy Bank mógł wypowiedzieć umowę w przypadku m.in. braku środków na rachunku bankowym na spłatę raty kredytu; termin wypowiedzenia wynosił 30 dni. W następnym dniu po upływie terminu wypowiedzenia całe zadłużenie z tytułu udzielonego kredytu wraz z odsetkami i o powstałym opłatami staje się zadłużeniem wymagalnym i przeterminowanym.

W dniu 12 lutego 2008 został sporządzony aneks do umowy kredytu odnawialnego z dnia 13.12.2007 – zgodnie z nim podwyższono kwotę kredytu odnawialnego do kwoty 3600 zł. Pozostałe warunki umowy nie uległy zmianom.

W dniu 24 września 2008 został sporządzony aneks nr (...) do umowy kredytu odnawialnego z dnia 20.12.2006 – zgodnie z nim podwyższono kwotę kredytu odnawialnego do kwoty 18500 zł. Pozostałe warunki umowy nie uległy zmianom.

W dniu 12 sierpnia 2010 Z. K. i K. K. zawarli z (...) Bankiem (...) SA umowę rachunku oszczędnościowo-kredytowego Złote Konto, usług bankowości elektronicznej oraz karty debetowej. Zgodnie z nią powód zobowiązał się do otwarcia i prowadzenia rachunku oszczędnościowo-kredytowego Złote Konto nr (...), rachunku oszczędnościowego płatnego na żądanie, a także wydania karty debetowej do Złotego Konta oraz rozliczania operacji dokonywanych przy użyciu tej karty.

Pismem z 29 sierpnia 2013 adresowanym do (...) Bank (...) SA wypowiedział umowę kredytu odnawialnego do rachunku oszczędnościowego nr (...); według treści tego pisma termin wypowiedzenia liczony jest od dnia następującego po dniu doręczenia wypowiedzenia i wynosi 2 miesiące. W piśmie tym wskazano, że zadłużenie wobec (...) SA na dzień 29.8.2013 wynosi 19.415,30 zł, w tym kwota przekroczenia limitu 43,74 zł i zaległe odsetki 668,79 zł. Pismo doręczane na adres J. 10 D33 zostało zwrócone z uwagi na to, że adresat jest nieznany.

Wezwaniami datowanymi na 24 lutego 2016 powód wezwał pozwanych do zapłaty zadłużenia z tytułu umowy Kredyt (...).W..Kr.Odnawialnego nr (...), na które składały się należność główna 18604,24 zł, odsetki w kwocie 6820,66 zł oraz prowizje i opłaty 15 zł. Wezwania zostały wysłane na adres Zamkowa 44 w R., były awizowane, lecz pozwani ich nie podjęli.

W dniu 24.6.2016 (...) Bank (...) SA wystawił wyciąg z ksiąg bankowych. Zgodnie z jego treścią K. K. i Z. K. solidarnie posiadają zadłużenie z tytułu Kredyt (...).W..Kr.Odnawialnego nr (...), na które składa się należność główna 18604,24 zł, odsetki za okres od 21.11.2013 do 24.6.2016 w kwocie 7437,41 zł oraz koszty w kwocie 179 zł.

Dowód: wyciąg z ksiąg bankowych k. 4; wezwania do zapłaty wraz z poświadczeniami odbioru k. 5 – 8; umowa z 19.4.2005 k. 68; umowa z 12.8.2010 z załącznikami k. 69 – 73; pisma z 29.8.2013 z poświadczeniem odbioru k. 74 – 75; aneks z 12.2.2008 k. 79; aneks z 24.9.2008 k. 82 – 83; umowa z 13.12.2006 k. 86 - 87

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych w sprawie.

Strony postępowania łączyły umowa rachunku oszczędnościowo-kredytowego S., przekształcona w 2010 roku w umowę rachunku oszczędnościowo-kredytowego Złote Konto oraz umowa kredytu odnawialnego w tym rachunku. Powód – jak się wydaje - roszczenie swe wywodził z drugiej z tych umów – umowy kredytu, twierdząc, że powstałe na podstawie tej umowy zadłużenie nie zostało spłacone.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 – Prawo bankowe przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

W niniejszej sprawie niewątpliwie doszło do zawarcia umowy kredytu pomiędzy stronami. Była to umowa kredytu odnawialnego – zgodnie z jej treścią posiadacze rachunku mieli prawo do wykorzystywania kredytu w całości lub w części do wysokości określonej w umowie, która od września 2008 roku wynosiła 18500 zł. Powód twierdził, że w wyniku realizacji tej umowy doszło do powstania zadłużenia. Okoliczności tej jednak nie udowodnił. Na okoliczność istnienia zadłużenia powód przedłożył wyciąg z ksiąg bankowych, który w obecnym stanie prawnym ma tylko walor dokument prywatnego. Wynika to z art. 95 Prawa bankowego. W ustępie 1 tego przepisu wskazuje się wprawdzie, że księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych, niemniej z ustępu 1a tego artykułu wynika, iż moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ustępie 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym. Wyciąg z ksiąg bankowych, przedłożony w sprawie, podobnie jak wezwania do zapłaty oraz wypowiedzenie umowy stanowią zatem tylko dowód tego, że osoby, które je podpisały, złożyły oświadczenia zawarte w dokumencie – są tylko dokumentami prywatnymi (art. 245 kpc) i ich moc dowodowa jest identyczna. Nie zmienia tej oceny to, że w określonych w art. 485 § 3 kpc okolicznościach wyciąg z ksiąg bankowych może być podstawą wydania przez sąd nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym – do czego zresztą w sprawie nie doszło. Dokument prywatny – w przeciwieństwie do dokumentu urzędowego – nie korzysta z domniemania zgodności jego treści z prawdą. Oznacza to, że dokumenty, które złożono

w sprawie, nie stanowią dowodu przesądzającego o tym, że pozwani skorzystali z kredytu w sytuacji, gdy pozwani zaprzeczają istnieniu zadłużenia. W szczególności nie może być jedynym dowodem tego wyciąg z ksiąg bankowych powoda – będący w obecnym stanie prawnym jedynie dokumentem prywatnym, sporządzonym wyłącznie przez jedną ze stron postępowania. Jego wartość dowodowa jest zbliżona do wartości dowodowej pisemnych oświadczeń strony, zawartych w pozwie bądź sprzeciwie lub odpowiedzi na pozew.

Z przedłożonej umowy kredytu odnawialnego wynika tylko, że pozwani mieli prawo do skorzystania z kredytu – a nawet z twierdzeń powoda nie wiadomo, kiedy skorzystali z tego kredytu. Oprócz dokumentów prywatnych zawierających określone w nich jednostronne oświadczenia woli i wiedzy powód nie przedłożył dowodu na przekazanie jakichkolwiek kwot na rzecz pozwanych; nie wskazał nawet, w jakich okolicznościach i kiedy doszło jego zdaniem do powstania zadłużenia. Skonkretyzowanie przez powoda sposobu powstania zadłużenia, choćby przez podanie, w jakich datach doszło do powstania zadłużenia (lub przedłożenie wyciągu z rachunku pozwanych zawierającego odpowiednie dane) było konieczne do tego, aby strona pozwana mogła się do tego odpowiednio konkretnie odnieść, a także do tego, by Sąd mógł prawidłowo ocenić podniesiony przez pozwanych zarzut przedawnienia. Jeśliby liczyć termin przedawnienia od dołączonego do akt wypowiedzenia umowy kredytu, to trzyletni termin przedawnienia z art. 118 in fine kc do dnia wniesienia pozwu nie upłynął – niemniej nie wiadomo, czy powód nie zwlekał z wypowiedzeniem umowy i czy w związku z tym nie doszło do upływu terminu przedawnienia wcześniej. Pozwani zaprzeczyli, by posiadali jakiegokolwiek zobowiązania względem powoda. Ów brak przyznania okoliczności przytoczonych w pozwie oznacza w tym przypadku – wobec braku innych dowodów - że powód nie udowodnił istnienia swojego roszczenia – a to jego stosownie do art. 6 kc obciążał ciężar dowodu w tym zakresie.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 kpc, zgodnie z zasadą, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić koszty stronie wygrywającej. Koszty pozwanych – a których każdy był reprezentowany przez fachowego pełnomocnika – składały się z kosztów zastępstwa prawnego wg stawki minimalnej wynoszących po 4800 zł, kosztów opłat skarbowych od pełnomocnictw 17 zł a w przypadku K. K. także kosztów dwukrotnego stawiennictwa pełnomocnika ze S. do A. K. w łącznej kwocie 1066,48 zł.